

NYTT OM

OCD

Journalisten Karin Thunberg:

”Min mamma var en sopmamma”

TEMA

Läkemedel

- Ta antidepp eller inte?
- Svampar på frammarsch
- Experten om ocd-medicin

Dags att
anmäla sig
till sommar-
lägren!

&

Michael blev bättre
av hjärnstimulering

Ocd-bandet hittar
balansen med musik

Två dokumentärer
om samlare

Kulturspaning:
poddar om ocd

De efterlyser alternativ till psykofarmaka

Föreningen Alternativ till Psykofarmaka (FAP) efterlyser fler behandlingsalternativ – och inte bara medicin.

Hallå där Lasse Mattila, socionom och ordförande i föreningen FAP.

Du tycker att läkemedel skrivs ut för lättvindigt.

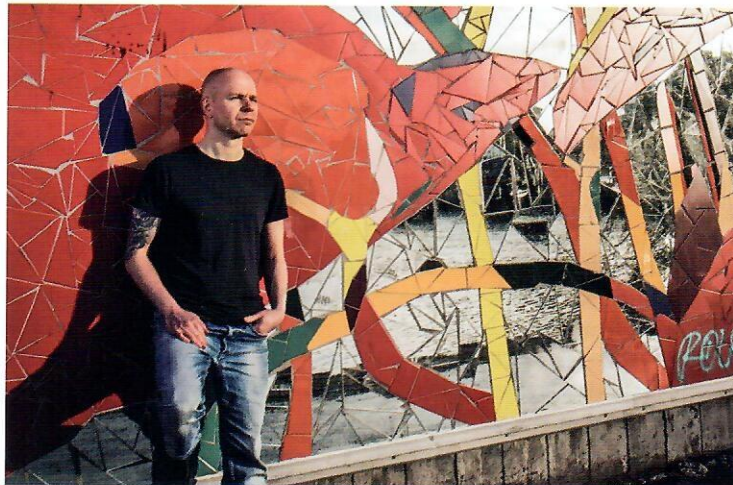
– Ja, det får man nog säga. I Sverige skrivs det ut fyra till fem gånger så mycket antidepressiva läkemedel till barn jämfört med i Norge och Danmark. Över en miljon svenskar äter dagligen antidepressiva läkemedel. Och det breda utbudet av behandlingsformer lyser med sin frånvaro. Har man tur kan man erbjudas kbt, annars är det ofta psykofarmaka som gäller. Samtidigt är det många, så som FN och WHO, som börjat ifrågasätta de biomedicinska och farmakologiskt inriktade perspektivens dominans, och som efterfrågar andra perspektiv.

FAP lyfter fram läkemedelsfria behandlingar. Vad är det?

– Vi förespråkar inte några enskilda behandlingsalternativ, vi ger heller inte medicinska råd. Men det finns ju många sätt att förstå och avhjälpa människors lidande på, som inte handlar om farmakologi. Att se över patientens grundtrygghet, det sociala, ekonomiska och emotionella stödet till exempel. Men också att prata om kost, sömn och motion, innan man introducerar mediciner. Vi behöver nya sätt att se på, och bemöta, psykisk ohälsa. Vårt primära syfte är att bidra till en bättre folkhälsa i Sverige.

Vilken rätt har man egentligen som patient?

– I Sverige finns det ingen rättighetslag som anger patienters rättigheter. Istället har vi skyldighetslagar som reglerar vad vården ska erbjuda. I patientlagen står det att vården ska ge allsidig information om

Det breda utbudet av behandlingsformer lyser med sin frånvaro, menar Lasse Mattila.

”Alla ska ha rätt att välja mellan olika behandlingsalternativ”

alternativ och möjlighet för patienten att välja, och att få, det alternativ man önskar. Detta så länge alternativen är i linje med vetenskap och beprövad erfarenhet och inte uppenbart ekonomiskt oförsvarbara.

Varför är du så engagerad i det här?

– Jag är en socionom som hela livet har arbetat med unga, både inom skola och socialtjänst. Jag har på nära håll sett vilka förödande konsekvenser de biomedicinska och farmakologiskt inriktade perspektiven kan ha. Barn och unga blir sällan hjälpta av bara mediciner.

Samtidigt är ju läkemedel räddningen för många människor.

– Visst kan psykofarmaka hjälpa ibland. Det råder en missuppfattning om vår förening, att vi skulle vara medicinmotståndare, men det är vi förstås inte. Vi jobbar inte mot psykofarmaka, utan för ett bredd utbud. Sedan ska det vara upp till var och en att välja. Om man är nöjd med sina mediciner så är väl det jättebra. Men om man till exempel vill ha samtalsstöd så ska man ha rätt till det. ▀

~Text: Anna Wahlgren Foto: Elisabeth Ohlson